

Stichting Mens en Tuin

Jaarverslag 2020

Inhoud:

- **Samenvatting en conclusie**
- **Deelnemers**
- **Vrijwilligers**
- **Medewerkers**
- **Bestuur**
- **Financiën**
- **WMO Gemeente**
- **De wijk**
- **Bouw**
- **De tuin en kwekerij**
- **De winkel**
- **Kwaliteit HKZ**

Stichting Mens en Tuin

Samenvatting en conclusie

Net als voor de rest van de wereld werd bij Mens en Tuin alles vanaf maart 2020 beïnvloed door de maatregelen die van overheidswege getroffen werden om weerstand te bieden aan de verspreiding van het Coronavirus. De organisatie werd naar binnen gericht en de buitenwereld verdween verder naar de achtergrond. En dat terwijl we aan het begin van het jaar geprobeerd hebben subsidie binnen te halen om een grotere rol te kunnen spelen binnen de wijk. We hadden zelfs plannen voor een theehuis aan de Strijp!

Verder is 2020 het jaar geworden van de grote vernieuwing in team en bestuur. Piet Keesmaat, gedurende bijna 24 jaar een vaste waarde en dragende kracht van de stichting, kondigde aan het eind van 2019 zijn vertrek aan per 1 juli 2020. Zijn opvolger Joost Korsten had inmiddels ingestemd om de functie van penningmeester te gaan bekleden. Piet heeft in woelige tijden Mens en Tuin steeds overeind weten te houden en in 2019 bereikten we rustiger vaarwater. Dat was voor hem het goede moment om afscheid te nemen. Helaas hebben we door Corona onze dankbaarheid niet met een feestelijk afscheid tot uiting kunnen brengen.

In de zomer werd duidelijk dat we ook afscheid gingen nemen van Annette Versteeg. Zij heeft als medewerker in dienst van Mens en Tuin ruim 17 jaar de seizoenen zien komen en gaan en bijna alle functies vervuld die er waren. Annette heeft Mens en Tuin door moeilijke tijden geholpen, waarbij ze zelfs haar eigen belang uit het oog kon verliezen. Het laatste jaar was Annette algemeen coördinator en Mens en Tuin leek al haast ondenkbaar zonder Annette. Annette wist alles van de tuin, de mensen en de regels, zij kende ieder plekje. Zij heeft haar functie vervuld tot het eind van het jaar en zij heeft haar best gedaan alle taken zo goed mogelijk over te dragen. We zijn haar diepe dankbaarheid verschuldigd en het spreekt vanzelf dat wij haar enorm zullen missen. Een groots afscheidfeest was ook voor haar op zijn plaats geweest. We wensen haar veel geluk met haar nieuwe loopbaan. Tot slot namen wij in december ook afscheid van ons bestuurslid Anouk Winkler, die haar capaciteiten in dienst gaat stellen van VELT, de Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren. Ook Anouk heeft veel voor de tuin en de kwekerij betekend.

Belangrijkste feiten:

- Het financiële resultaat is positief,
- Voor het eerst heeft Mens en Tuin te maken gehad met een langdurig zieke, waardoor veel gebruik gemaakt moest worden van invalkrachten,
- De taakverdeling van de medewerkers is opnieuw bekeken met het oog op de vervanging van de coördinator,
- Het bestuur heeft van twee leden afscheid genomen en voor beiden is opvolging gevonden,
- We hebben flink geïnvesteerd in onze gebouwen met rolstoeltoegankelijkheid en de aanbouw van een serre.

Stichting Mens en Tuin

Deelnemers

Voor de deelnemers is de Coronatijd heel ingrijpend geweest. Voor deelnemers die in instellingen wonen werd de bewegingsvrijheid ernstig ingeperkt en van 16 maart tot juni konden deze deelnemers niet naar de tuin komen. Vanuit het team is getracht met behulp van zaaipakketjes en kaartjes deze mensen een hart onder de riem te steken. Het was feest toen iedereen weer naar de tuin mocht komen, ook al mochten er minder mensen tegelijk komen. Natuurlijk gebeurde het ook later in het jaar wel dat een huis in quarantaine ging omdat een bewoner of medewerker daar positief getest was, maar dan konden ze altijd een week later weer wel komen.

De tuin is niet dicht geweest, maar de eerste maanden konden er slechts vier deelnemers tegelijk aanwezig zijn. Na verloop van tijd raakten medewerkers en deelnemers gewend aan de maatregelen en konden ook de fysieke voorwaarden geschapen worden om meer deelnemers tegelijk toe te laten. In juni is een partytent besteld, zodat we meer deelnemers een veilig onderdak konden bieden. De uitbouw van ons tuinhuis in juli (zie verderop) kwam daarvoor ook goed van pas! Met een stevig protocol en het afschaffen van de gezamenlijke lunch konden zoveel mogelijk deelnemers weer hun bijdrage leveren aan onze prachtige tuin. Het was telkens zoeken naar een manier waarop verantwoord werken volgens het protocol samen kon gaan met het sociale karakter en de aandacht voor de deelnemers.

Er waren aan het begin van het verslagjaar 34 deelnemers. Naar hun herkomst was dit:

- Beschermd wonen: 20 deelnemers
- Zelfstandig wonen: 12 deelnemers
- Thuis wonen: 2 deelnemers.

Het verloop onder deelnemers was klein dit jaar. Ondanks alle beperkingen heeft Mens en Tuin tijdelijk opvang kunnen bieden aan één persoon die even nergens anders terecht kon.

Mens en Tuin is erin geslaagd per 1 april 2020 een nieuwe cliëntvertrouwenspersoon aan te trekken in de persoon van Veerle Steenhuizen. Deze functie is enige tijd vacant geweest sinds het vertrek van Margret Edens begin 2019. Veerle zal regelmatig op de tuin aanwezig zijn, opdat zij voor de deelnemers een vertrouwd gezicht zal worden.

Vrijwilligers

Er waren aan het einde van het verslagjaar 29 vrijwilligers voor Mens en Tuin werkzaam. Dit jaar kwam er een flink aantal nieuwe vrijwilligers bij. Sommigen bleven voor korte tijd tijdens de eerste lockdown, anderen kwamen juist toen alles weer een beetje open ging. Van de 29 vrijwilligers waren er 18 vrouwen en 11 mannen. De functies die ze bekleeden zijn: onderhoud, administratie, gastvrouw, tuinwerk en ondersteuning in de zorg.

Bij deze 29 rekenen we niet de bestuursleden, twee mannen en twee vrouwen, waarbij één man en één vrouw afscheid namen en werden opgevolgd door één man en één vrouw.

Stichting Mens en Tuin

Dit jaar werd voor de vrijwilligers helaas geen ontwikkelingscursus gehouden. De vrijwilligers hebben dit jaar relatief weinig aandacht gekregen. We hopen dat daar in 2021 meer gelegenheid voor zal zijn.

In de tijd dat de deelnemers door de maatregelen niet of nauwelijks naar de tuin konden komen, hebben de vrijwilligers er een schepje bovenop gedaan om toch het vele werk gedaan te krijgen. Zij waren een enorme steun om alle ballen in de lucht te kunnen houden. De periode maart tot juni is in de kwekerij altijd de drukste tijd van het jaar en we hadden een prachtig voorjaar. Voor veel vrijwilligers bleek de tuin één van de weinige lichtpuntjes in de sombere tijd. Des te schrijnender was het dat onze deelnemers in deze beklemmende periode niet van al het moois in de tuin konden komen genieten.

Medewerkers

In 2020 was de personeelsbezetting schijnbaar stabiel, maar door langdurige ziekte van de werkbegeleider/ winkelmedewerkster moest tijdelijke vervanging worden ingeschakeld. Gelukkig konden onze vertrouwde oproepkrachten Vanessa en Claudia bijspringen. Omdat de druk op de zorg overal groot was, werd het later in het jaar moeilijker om vervanging te vinden.

De ziekte van de medewerker drukte zwaar op het team en daar kwam de Corona nog bij. Dat vereiste extra maatregelen op de tuin en in de winkel, zoals een extra schoonmaakronde tussen de middag. Er was intensief contact met de GGD over de te nemen maatregelen en het uit te stippelen beleid.

De maatregelen hadden uiteraard ook effect op het ziekteverzuim, maar dat is beperkt gebleven. Weliswaar hebben twee medewerkers waarschijnlijk Covid-19 gehad, maar de ernst van de ziekte viel bij hen gelukkig mee. Wel zijn medewerkers verscheidene malen getest (en in quarantaine geweest), maar dan probeerden ze van de nood een deugd te maken door thuis het nodige papierwerk af te maken. De tests waren meestal negatief. Het mag duidelijk zijn dat de voortdurende onzekerheid over inzetbaarheid een wissel trok op de medewerkers. Zij hebben de zorgbonus die we voor hen mochten aanvragen dubbel en dwars verdiend.

Het was goed te merken dat het team inmiddels meer ervaren was (vergeleken met 2019) en duidelijk kon aangeven wat er nodig was om verder te kunnen.

Dat de Open Dag door Corona niet kon doorgaan was voor het team een geluk bij een ongeluk. Alle energie en aandacht kon gericht worden op onze kerntaak: de zorg. De belangrijkste uitdaging was om een plek te creëren waar deelnemers zich welkom voelen.

Vlak voor de zomer werd bekend dat onze coördinator Annette Versteeg aan het eind van 2020 afscheid zou nemen van Mens en Tuin. Het team is vanaf dat moment nauw betrokken geweest bij het opstellen van de vacature en de sollicitatieprocedure.

Stichting Mens en Tuin

Aan het eind van 2020 werd een nieuwe coördinator gevonden in Eva Wiewel. Het was wel even spannend of we iemand konden vinden toen we in september besloten de vacature opnieuw te plaatsen omdat de eerste ronde niet had geleid tot een geschikte kandidaat die de taak aandurfde. Vanaf 1 december kon Annette beginnen met het inwerken van Eva. In diezelfde periode begon ook onze langdurige zieke weer aan re-integratie, zodat het toch een beetje voelde alsof er een nieuw team aantrad.

Helaas is het (door Corona) niet gelukt om de geplande bijeenkomsten van team en bestuur te laten plaatsvinden. Onze ruimte is daarvoor te klein. Het voornemen was om vier bijeenkomsten in het jaar te houden waarbij aan de hand van inhoudelijke thema's uitgewisseld kan worden hoe we Mens en Tuin willen begeleiden, welke doelen we willen stellen en wat betrokkenen van elkaar kunnen verwachten.

Bestuur

Een belangrijke wens is dit jaar eindelijk in vervulling gegaan: het bestuur is vernieuwd en verjongd. Piet Keesmaat en Anouk Winkler hebben afscheid genomen en Joost Korsten is toegetreden. Joost Korsten heeft zich al vóór hij bestuurslid was in 2019 verbonden aan de plannen voor participatie in Moerwijk. Verder heeft Linde Wilmink zich in het najaar aangemeld als geïnteresseerde voor een bestuursfunctie (zij is in 2021 toegetreden tot het bestuur). Zij heeft beroepsmatig kennis van de WMO en ervaring bij een kleinschalige dagbesteding elders in het land.

Het vertrek van Piet is een enorme aderlating voor het bestuur. Piet had vanuit zijn achtergrond veel kennis van het werkveld in de zorg, van de laatste ontwikkelingen, van de regelgeving, de vergunningen en de contracten, en hij wist altijd fondsen te vinden voor de nodige projecten. Hij kende bijna elke deelnemer, elke medewerker, elke leverancier en elke vierkante meter van de tuin. Het spreekt vanzelf dat wij zijn bijdrage zullen missen, maar hij heeft zijn best gedaan al zijn taken over te dragen.

Het afscheid van Anouk is minder ingrijpend. Anouk heeft in 2013/2014 bij Mens en Tuin gewerkt als werkbegeleider en tuinmedewerkster en heeft vanaf april 2016 deel uitgemaakt van het bestuur. Wij zullen haar kennis van de tuin, en haar kritisch blik op de organisatie missen, evenals haar uitgebreide netwerk binnen duurzaam Den Haag. Maar Anouk is nog dichtbij, als bestuurslid van VELT zullen we haar hopelijk nog vaak tegen mogen komen.

De Coronabeperkingen hebben ook hun weerslag gehad op de ontwikkeling die het bestuur voor ogen stond.

Ons projectplan 'Het Tuinhuis aan de Strijp, Mens en Tuin in de wijk', waarmee we de bewonersparticipatie in onze wijk, de Moerwijk, wilden stimuleren, is niet uitverkoren als aanjager voor de participatie. Dit was een domper. De officiële beslissing zou pas in april bekend worden, maar in februari bleek al dat wij geen kans meer maakten. Aanvankelijk besloot het bestuur nog om na te streven het plan in afgeslankte vorm uit te voeren en daarvoor fondsen te werven, maar de omstandigheden maakten dat de plannen voorlopig in de ijskast zijn gegaan.

Stichting Mens en Tuin

Financiën

Voor het tweede jaar op rij heeft Mens en Tuin een positief resultaat geboekt. Daarbij heeft zowel de garantie van de gemeente voor de WMO-gelden, als het beperken van de kosten een positieve rol gespeeld.

De bezetting van de tuin is redelijk op peil gebleven en stemt ons optimistisch. Met de aangekondigde verhoging van de WMO-vergoeding Basis gaan we uit van een positief resultaat in 2021.

Door Corona heeft werving minder aandacht gekregen dan voorgaande jaren. Veel partners werkten thuis of wilden liever geen fysieke afspraken plannen of ze moesten gemaakte afspraken afzeggen omdat ze getest moesten worden en/of in quarantaine gingen. Werving blijft een aandachtspunt, ook in de maandelijkse bestuursvergaderingen. Gelukkig was er geen groot verloop onder de deelnemers.

De aanbouw van een serre voor het lunchgedeelte van Mens en Tuin is dit jaar nagenoeg voltooid. Daarnaast is de keuken vernieuwd en de zo gewenste rolstoeltoegankelijkheid gerealiseerd. Met behulp van een subsidie hebben we zonnepanelen op het dak kunnen laten plaatsen. Al deze projecten zijn in 2020 gefinancierd en gerealiseerd, mede dankzij fondsen en particuliere donateurs.

WMO Gemeente

In het verslagjaar heeft Mens en Tuin in het kader van de WMO veel dagbesteding geleverd op grond van de overeenkomst met de Gemeente Den Haag.

De gemeente heeft de werkwijze van binnen het Maatwerk Arrangement (MWA) geëvalueerd en er is besloten om de tarieven voor de basisindicatie voor 2021 aan te passen. De tarieven voor de basisindicatie waren altijd erg krap. Dit vooruitzicht maakt dat Mens en Tuin haar diensten onverminderd kan blijven aanbieden aan deelnemers die van de gemeente een basisindicatie krijgen.

De wijk

Al sinds 2013 leeft de wens om Mens en Tuin meer in de wijk zichtbaar te maken.

De Gemeente adviseerde om hier meer werk van te maken: Moerwijk staat op de lijst van kwetsbare wijken waar een Regioplan voor ontworpen is.

Ter voorbereiding van ons projectplan werden vele gesprekken gevoerd met instanties en initiatieven in de wijk. De conclusie voor Mens en Tuin was dat onze bijzondere tuin een ontmoetingspunt in de wijk kan worden. Door plannen te ontwikkelen zoals de openstelling

Stichting Mens en Tuin

van het tuinhuis op dagen dat de tuin normaliter gesloten is, willen wij bijdragen aan een verder leefbaar en gezonder maken van de wijk.

Alle plannen werden in ons projectplan "Het Tuinhuis aan de Strijp. Mens en Tuin in de wijk" samengevat en ingediend bij de Gemeente om in aanmerking te komen voor subsidie in het kader van het Regioplan. Het project is helaas afgewezen.

In de directe omgeving van de tuin aan de Hillenraadweg gaan vanaf 2021 sloop en bouwwerkzaamheden plaatsvinden. Een flink aantal flats gaat tegen de vlakte en wordt vervangen door nieuwbouw. Voor het starten van een theehuis is dat niet een goed moment, maar we zullen voorbereid moeten zijn als de eerste nieuwe bewoners zich melden. Dat zal een goed moment zijn om een actieve rol op ons te nemen.

Sinds 2017 organiseert Mens en Tuin een maandelijkse Vuur en Soep bijeenkomst op de laatste vrijdag van de maand. Door Corona konden deze laagdrempelige bijeenkomsten helaas veelal niet doorgaan.

Bouw

Er is in dit jaarverslag al melding gemaakt van de vergroting van het tuinhuis met een serre. Al vóór de oplevering konden wij dankbaar gebruik maken van deze extra ruimte. Omdat we nu moeten voldoen aan het houden van afstand had deze uitbreiding niet op een gunstiger moment kunnen komen.

Verder zijn het tuinhuis, de winkel en de loods nu toegankelijk voor rolstoelers en hebben we een rolstoeltoegankelijk toilet in de loods.

De derde grote verbetering bestaat uit een prachtig nieuwe keuken, die goed geoutilleerd is en mogelijkheden biedt voor het ontvangen van grotere groepen mensen. Daar zouden we zeker ruim gebruik van gemaakt hebben, ware het niet.... (corona).

Een laatste vernieuwing die niet meteen zichtbaar is en waarvan het effect zich ook niet meteen laat meten, is dat er zonnecollectoren zijn aangebracht op het dak van het tuinhuis. Dat zal vooral effect hebben op onze energierekening!

De tuin en kwekerij

Anita van Bree begon als tuinvrouw in de zomer van 2019 en heeft dit jaar in toenemende mate grip gekregen op de ontwikkeling van de tuin, het maken van een teeltplan en het beheren van de kwekerij. Door het aanbrengen van nieuwe structuur in het werk en de aanleg wordt de tuin overzichtelijker, zonder dat de opzet geweld wordt aangedaan. Veel energie ging dit jaar naar de vervanging van de winkelmedewerkster en het vertalen van de Coronamaatregelen naar de werkvloer. Vrijwilligers moesten in het voorjaar bijspringen om de thuiszittende deelnemers te vervangen bij het verspenen en verpotten.

Stichting Mens en Tuin

De winkel

De verkoop van planten uit de kwekerij is zoveel mogelijk doorgegaan, ondanks het wegvallen door ziekte van de werkbegeleider/ winkelmedewerkster en de onrust door Corona. Operatie Steenbreek van Duurzaam Den Haag liep als een trein doordat veel mensen besloten in het voorjaar hun tuin onderhanden te nemen nu ze gedwongen thuis zaten. Deze grote toestroom maakte dat we al snel door ons voorjaarsaanbod heen waren. Hier kon onze eigen kwekerij niet tegen op. Om alle klanten te kunnen blijven bedienen is er zelfs gekozen om extra in te kopen.

Steeds meer klanten weten ons te vinden voor moestuinplanten en kruidenplanten. Ook de aarde van Bio-Kultura zorgt voor extra aanloop en naamsbekendheid.

Het wegvallen van de Open Dag in het najaar maakte dat de bloembollenverkoop wat achterbleef. Via de webshop is gelukkig alsnog veel verkocht en de niet verkochte bollen zijn aan het begin van het nieuwe jaar gedoneerd aan onze burens: verpleeghuis Sammersbrug.

De productie van handgemaakte producten kwam door de afwezigheid van de zieke werkbegeleider bijna geheel stil te liggen. Na haar terugkeer in de maand december zijn er op kleine schaal en met veel plezier weer kerstkransen en kerststukjes gemaakt.

Kwaliteit HKZ

Eind 2020 hadden we weer ons jaarlijkse toetsmoment voor het HKZ kwaliteitscertificaat. Er waren weer zo goed als geen verbeterpunten en dat ondanks het feit dat het team veel in beslag genomen werd door de aanstaande personele wijziging en de medewerkers door corona ook een enerverend jaar hadden.

De structuur die de HKZ biedt voelt steeds minder als een hoepel waar we doorheen moeten springen en steeds meer steunend om de organisatie op peil te houden. En dat is iets wat we goed kunnen gebruiken als de omstandigheden onverwachte uitdagingen op ons pad brengen, zoals in het jaar 2020 het geval was.